

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT
UNIVERSITAR

Direcția Managementul Programelor Universitare

Nr. 26.747; 15.400/.....03.2018

Către:

Asociația GRAUR Cluj-Napoca, Str. Dostoievski nr. 26
Domnului dr. ing. Dorin ISOC, Președinte

Ca urmare a adreselor înregistrate la Ministerul Educației Naționale cu numerele 26.747/21.02.2018 și 15.400/05.03.2018, ambele cu conținut identic, referitor la „*vialibilatea și oportunitatea*” programelor de studii universitare în limbi de circulație internațională, vă comunicăm următoarele:

1. Angajamente la nivel European

Odată cu semnarea Declarației de la Bologna, cât și a tuturor comunicatelor ministeriale de până în prezent, România și-a asumat, la rândul ei, implementarea politicilor ce vizează internaționalizarea educației și mobilitatea, ca parte a Sistemului European al Învățământului Superior (EHEA) care are de răspuns provocărilor și competitivității de la nivel global.

„Internaționalizarea educației este cheia promovării mobilității cetățenilor, a inserției profesionale și a dezvoltării de ansamblu a întregului continent” (Declarația de la Sorbona, mai 1998, Paris).

În anul 2012, la Conferința ministerială de la București s-a adoptat documentul strategic *“Mobilitate pentru o mai bună învățare”*.

De dată recentă, printre concluziile adoptate în cadrul Consiliului European din data de 14 decembrie 2017 se numără următoarele: *„Consiliul European invită statele membre, Consiliul și Comisia ca, în conformitate cu competențele lor respective, să continue lucrările în vederea intensificării mobilității și a schimburilor, inclusiv printr-un program Erasmus + consolidat în mod substanțial, extins și favorabil incluziunii, ..., consolidării învățării limbilor, astfel încât să crească numărul tinerilor care vorbesc cel puțin două limbi europene în plus față de limba lor maternă, ..., consolidării parteneriatelor strategice la nivelul întregii UE între instituții de învățământ superior și încurajării creării, până în 2024, a aproximativ 20 de „universități europene”, constând în rețele ascendente de universități de pe întreg teritoriul UE, care vor permite studenților să obțină o diplomă de învățământ superior prin combinarea studiilor din mai multe țări din UE și vor contribui la competitivitatea internațională a universităților europene”*.

2. Angajamente la nivel național

În urma recomandărilor și comentariile cuprinse în Raportul final din data de 12.05.2011 al Băncii Mondiale referitor la evaluarea funcțională a învățământului superior din România, MEN a acționat constant pentru întărirea eforturilor de internaționalizare a învățământului universitar, prin măsuri și acțiuni de încurajare a instituțiilor de învățământ superior (I.Î.S.) în vederea elaborării de programe universitare de tip joint degree cu universități de prestigiu din străinătate, elaborării de programe de studii speciale pentru studenții străini în limbi de circulație internațională, înmatriculării de studenți străini, organizării anului pregătitor, încurajării

activității sistematice de promovare externă a programelor de studii, diversificării serviciilor pentru studenții străini, mobilităților la nivel internațional, parteneriatelor internaționale inter universitare, realizării de rețele internaționale /parteneriate la nivel european și utilizării parteneriatelor instituționale și academice, în mod special pentru îmbunătățirea studiilor doctorale prin doctorate în co-tutelă, etc.

Conform prevederilor Programului actual de Guvernare al României, existența programelor de studii în limbi străine reprezintă un pilon principal în procesul de internaționalizare a învățământului superior din România:

„(...) avem în vedere creșterea prestigiului internațional al României, prin valorificarea potențialului domeniului educației și cercetării, spre exemplu, prin sprijinirea tinerilor care pot face performanță, dar și prin internaționalizarea universităților românești”.

„Încurajarea internaționalizării universităților românești, prin creșterea calității, dezvoltarea programelor de studii în limbi străine și promovarea ofertei educaționale, în vederea atragerii de studenți străini, inclusiv din țări terțe, precum și pentru furnizarea de forță de muncă calificată pentru companiile care operează în România.”

În acest sens, metodologia de calcul pentru alocarea de fonduri universităților românești sprijină procesul de internaționalizare în educație, încurajând dezvoltarea de programe în limbi străine și programe de doctorat în co-tutelă, prin atribuirea de fonduri suplimentare în acest sens. În plus, la nivel de licență, universitățile sunt încurajate să dezvolte programe de studii în limbi de circulație internațională și în limbi rare, precum și programe de studii efectuate în filiale externe universitare. Programele de masterat și studii doctorale în domeniul științei și tehnologiilor avansate, în limbi de circulație internațională și programele joint degrees sunt, de asemenea, încurajate prin mijloace de finanțare preferențială.

3. Tendințe și starea actuală

În ultimii ani, statele europene – mai ales cele în care limba oficială nu este de circulație internațională – au cunoscut o expansiune rapidă a ponderii programelor derulate în limbi de circulației internațională, inclusiv țări fără o tradiție extinsă a dezvoltării de programe în limbi străine.

Această expansiune pune presiune pe statele cu o pondere relativ scăzută a acestor programe, limitând atractivitatea acestora pentru studenții străini și ridicând o barieră suplimentară în calea mobilității transnaționale.

În conformitate cu datele existente la nivelul DGRIAE, interesul studenților străini pentru programele de studii oferite de instituțiile de învățământ superior din România este unul crescut. Pentru anul universitar 2017-2018, din numărul total de 4130 de scrisori de acceptare la studii eliberate cetățenilor străini (din afara UE, CEE și Confederației Elvețiene), un număr de 2265 de scrisori au fost eliberate pentru programe de studii în limbi străine, astfel:

- pentru domeniul sănătate: 1117
- pentru domeniul științe sociale și umaniste: 553
- pentru domeniul științe ingineresti: 408
- pentru domeniul informația tehnologiei și calculatoare: 167
- pentru alte domenii: 20

Totodată, studenții străini care efectuează mobilități de scurtă durată în cadrul universităților românești (inclusiv *Erasmus +*) sunt și ei beneficiarii programelor de studii în limbi străine, mobilități ce nu ar fi posibile în alte condiții.

4. Studii/cercetări privind internaționalizarea învățământului superior din România

În cadrul unui proiect derulat de către UEFISCDI¹ a fost elaborată analiza *"Universitățile în contextul europenizării și globalizării"*, care s-a încheiat cu o analiză SWOT cu privire la internaționalizarea învățământului superior din România. Rezumând, printre punctele tari ale României evidențiate de concluziile analizei se numără și existența de programe academice cu predare în limba engleză, franceză și germană.

De asemenea, în sprijinul elaborării și implementării de strategii naționale/instituționale pentru internaționalizarea învățământului superior din România, a fost elaborat un ghid practic, în cadrul proiectului *"Internaționalizare, Echitate și Management Universitar pentru un Învățământ Superior de Calitate (IEMU)"* coordonat de UEFISCDI și co-finanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU).

5. Internaționalizarea acasă/ strategii instituționale de internaționalizare

Oportunitățile de studiu pe care le oferă tot mai multe programe de licență și masterat cu predare în limba engleză, franceză sau germană sunt deschise atât studenților internaționali, cât și locali. Alături de internaționalizarea în străinătate, internaționalizarea universităților presupune și internaționalizarea acasă, prin care, universitățile din România, în conformitate cu strategiile instituționale de internaționalizare, integrează dimensiunea internațională în diverse forme, printre care și predarea în limbile de circulație internațională a programelor integrale de studiu, pentru atragerea studenților internaționali.

Deși cele mai multe universități se bazează pe certificări externe pentru abilitățile de limbă, unele ÎÎS din România, în baza strategiilor instituționale de internaționalizare, au luat inițiativa de a dezvolta programe speciale de training lingvistic pentru tinerii profesori care intenționează să predea în cadrul programelor internaționale, care urmăresc îmbunătățirea abilităților de limbă străină aplicate specializării și uneori chiar cursuri teoretice și practică pedagogică modernă, metode de evaluare a studenților în funcție de specializarea fiecăruia, cursuri de gândire critică și scriere academică, etc.

6. Evaluarea programelor cu predare în limbi străine

ARACIS realizează o evaluare specială pentru programele predate în limbi străine privind diferite aspecte ale capacității instituționale de a organiza aceste programe în ceea ce privește criteriile de admitere specifice (certificatul de limbă este o cerință obligatorie), abilități lingvistice ale cadrelor didactice, disponibilitatea resurselor de învățare în limba respectivă, standardele de învățare și de trai din cadrul campusului etc.

În conformitate cu H.G. nr. 1418/2006, cu modificările și completările ulterioare, *"Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară. Pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie/acreditării, precum și la evaluarea periodică a unui program de studii universitare de licență, furnizorul de educație/instituția de învățământ*

¹ "Calitate și leadership pentru Învățământul Superior Românesc", UEFISCDI <http://www.edu2025.ro/>

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT
UNIVERSITAR

superior/universitatea trebuie să facă dovada că sunt respectate toate standardele de calitate și cerințele normative obligatorii”.

Totodată, nerespectarea prevederilor legale în vigoare pot fi sesizate Corpului de Control al Ministrului din cadrul MEN.

*

În consecință, existența programelor de studii în limbi străine reprezintă un pilon principal în procesul de internaționalizare a învățământului superior din România și, drept urmare, universitățile sunt încurajate să elaboreze și să promoveze programe de studii în limbi de circulație internațională, atât pentru studenții străini, cât și pentru studenții locali.

Cu deosebit respect,

Director General,
Daniela Vasilica BURGHILA

Director,
Elena Janina VILCEA

M.D./12.03/18